

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	ТУПНУСҚА
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі	044-777 (2023-2024)	
Силлабус	20 беттің 1 беті	

**«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ
жанындағы медицина колледжі**

СИЛЛАБУС

Пәннің/модульдің атауы: «Фармакология, фармакотерапия»

Мамандығы: 09110100 - «Стоматология»

Біліктілігі: 4S09110102 - «Дантист»

Курс: 2

Семестр: 4

Қорытынды бақылау: емтихан

Барлық сағаттардың/кредиттердің жалпы сағат саны KZ: 72/3

Аудиториялық сабақ: 52

Оқу тәжірибесі/Симуляция: 20

Шымкент, 2023

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі Силлабус		044-77/ (2023-2024) 20 беттің 2 беті

«Фармакология, фармакотерапия» пәні бойынша силлабус құрастырған оқытушы:
 Турсубекова Багила Изтелеуовна

09110100 - «Стоматология» мамандығы бойынша оқу жоспарының негізі мен ұсыныстары:

Кафедра отырысында қаралды және ұсынылды

Хаттама № 12 « 20 » 06 2023ж.,

«Фармацевтикалық пәндер» кафедрасының меңгерушісі _____ Р.Е. Ботабаева

ПЦК отырысында қаралды.

Хаттама № 10 « 16 » 06 2023 ж.,

ПЦК төрайымы _____ Р.Е. Ботабаева

Әдістемелік кеңестің отырысында қаралды.

Хаттама № 12 « 30 » 06 2023 ж.,

Әдістемелік кеңестің төрайымы _____ Г.О.Мамбеталиева

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі		044-77/ (2023-2024) 20 беттің 3 беті
Силлабус		

Оқытушылар туралы мәлімет

№ п/п	Ф.И.О.	Ғылыми дәрежесі	Қызметі	Оқитын курс	Электрондық мекен-жайы
1	Ботабаева Рауан Еркебаевна	Доктор PhD	Кафедра меңгерушісі	1. Фармация тарихы; 2. Фармациядағы қауіпсіздік пен сапа;	rauana.ex@mail.ru
2	Кабылбекова Тамара-Ханум Жайлауовна	-	Оқытушы	3. Фармациядағы психология негіздері және коммуникативті дағдылар; 4. Фармациядағы Ақпараттық технологиялар;	-
3	Иманкулова Салтанат Муталиевна	-	Оқытушы	5. Менеджмент және маркетинг негіздерімен фармацияның экономикасы мен қалыптасуы;	imankulova.bekzat@mail.ru
4	Кошанова Нургайша Махкамовна	-	Оқытушы	6. Фармацевтикалық және медициналық тауартану.	nurgaiwa90@mail.ru
5	Кошкинбаева Қымбат Маратқызы	-	Магистр, оқытушы	1. Химия; 2. Бейорганикалық химия; 3. Органикалық химия; 4. Аналитикалық химия.	qymbat1996@mail.ru
6	Тауасарова Думан Ертугановна	-	Магистр, оқытушы		duman.nbb@gmail.com
7	Кыдыралиева Азиза Досымбекқызы	Доктор PhD	Оқытушы		Azizakydyralieva@mail.ru
8	Пернебай Анар Адилбайқызы	-	Оқытушы		anarka99_17@mail.ru
9	Катчанова Айгерім Болатқызы	-	Оқытушы		Aikosha-02@mail.ru
10	Бектемір Динара Болатқызы	-	Оқытушы		dinara.bektemir00@mail.ru
11	Фазылова Дина Қайратқызы	-	Оқытушы	1. Фармакология, фармакотерапия; 2. Фармакология;	dina.fazylova@bk.ru

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі		044-77/ (2023-2024)
Силлабус		20 беттің 4 беті

12	Турсубекова Багила Изтелеуовна	-	Оқытушы	3. Фармакология, фармакотерапия және медициналық калькуляция.	bagila2602@mail.ru
13	Қуандық Әнуар Талапұлы	-	Оқытушы		anuar.kuandyk@bk.ru
14	Ахметова Аружан Талғарқызы	-	Оқытушы		Aruzhan9810@mail.ru
15	Тойшиева Ботагоз Тойшиевна	-	Магистр, оқытушы	1. Дәрілік түрлер технологиясы. 2. Арнайы технология	toishiyeva@mail.ru
16	Тобагабылова Гульзира Нурмантаевна	-	Оқытушы		g_tobagabylova@mail.ru
17	Өмірәлі Мұрат Әдіханұлы	Фарм. м.ғ. кандидаты	Оқытушы	1. Ботаника; 2. Фармакогнозия; 3. Фитокосметология.	Murat.Omiraliev@mail.ru
18	Қадишаева Жузимкуль Ақбалаевна	-	Магистр, оқытушы		Zhuzimk@mail.ru
19	Тұрдыбаева Айжамал Нуртаевна	-	Оқытушы	1. Фармацевтикалық химия.	turdybaeva94@mail.ru

3.1. Кіріспе:

Фармакология орта медициналық білім беру жүйесінде ерекше орын алады. Фармакология жиі ауруларды емдеу жүйесінде ең маңызды орынға ие, сондықтан фармакология білімі әрбір медициналық бейім және деңгейдегі мамандарға қажет.

3.2. Пәннің саясаты:

№	Студенттерге қойылатын талаптар	Орындалмаған жағдайда айыптау шаралары
1	Себепсіз сабақ қалдыру рұқсат етілмейді.	Тәжірибелік сабақты себепсіз қалдырған жағдайда бж қойылады.
2	Себеп бойынша қалдырылған сабақтарды өз уақытысында өтеу.	Себепті қалдырылған сабақтар тек деканат рұқсатымен (өтеу қағазы) өтеледі.
3	Дәріс және тәжірибелік сабақтарға уақытылы келу.	Студент 5 минуттан артық кешіксе сабаққа жіберілмейді. Оқу журналына және дәріс журналына бж қойылады.
4	Студенттің сыртқы келбеті талапқа	Студенттің сыртқы көрінісі талапқа сай болмаған

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі		044-77/ (2023-2024)
Силлабус		20 беттің 5 беті

	сай болуы (халат, колпак, ауыстыратын аяқ киім және т.б.).	жағдайда сабаққа немесе дәріске жіберілмейді және тәжірибелік журналда немесе дәріс журналында бж қойылады.
5	БӨЖ бойынша тапсырмаларды уақтылы орындау.	БӨЖ уақтылы орындалмаған жағдайда жұмыс қабылданбайды және 0 балл қойылады.
6	Студент оқытушыларға, курстастарына сыйластық пен қарауы қажет.	Студент құрметсіздік танытқан жағдайда, бұндай мінез-құлқы кафедра жиналысында талқыланады, деканатқа және ата-анасына жеткізіледі.
7	Кафедраның мүліктеріне студенттердің қамқорлық жасауы.	Мүліктерді бұзған жағдайда, студент өз күшімен қалпына келтіреді.

3.3. Пәннің мақсаты: ағзаға дәрілік заттардың негізгі әсер етуінің жалпы заңдылықтарын оқыту болып табылады және дәрі-дәрмектердің фармакодинамикасы мен фармакокинетикасының сараптамасы негізінде патологиялық синдромдарға сәйкес тиімді дәрілерді таңдауды қамтамасыз ету.

3.4. Оқытудың міндеттері:

- рецептуралық жазуларды құрастыруды және рецептерді жазудың жалпы принциптерін үйрету;
- дәрілік түрлер және оны рецепте жазудың тәсілдері туралы білім беру;
- дәрі-дәрмектердің әртүрлі мөлшерлерін есептеуге үйрету;
- дәрі-дәрмектердің топтары фармакологиялық қасиеттері, әсерлері, қолдану көрсетілімдері мен кері көрсетілімдері, мөлшерлері, жанама әсерлері туралы білім беру;
- әртүрлі ауруларға қолдану үшін дәрілік түрлердің қолайлысын таңдауды үйрету;
- білім алушыны қазіргі заманда жиі қолданатын жаңа дәрі-дәрмектерден бағдар болуын, оларды қолдана білуді үйрету.

Фармацевт үшін фармакология негіздерін білу өте қажет. Қазіргі уақытта медицинада дәрілік заттар кеңінен қолданады, сондықтан мамандар, осы дәрілердің жіктелуін, фармакодинамикасы мен фармакокинетикасын, қолдану көрсетілімдері мен кері көрсетілімдерін, олардың қолдану тәсілдерін, мөлшерлерін білуі тиіс. Сонымен қатар дәрі-дәрмектердің маңызды топтарын білуі қажет, айта кететін болсақ, жүрек-тамыр жүйесіне әсер ететін, қабынуға қарсы, аллергияға қарсы, жергілікті анестетиктер, тұтастырғыш, микробқа қарсы (антисептикалық, дезинфекциялық дәрілер, антибиотиктер және сульфаниламидті дәрілер) және т.б. дәрілер. Сонымен қатар науқасқа тағайындалған дәрі-дәрмектерге рецепті дұрыс жаза білуі қажет.

3.5 Пәнді оқытудың соңғы нәтижесі:

- ☐ ОН 1 – Өзін-өзі дамыту: өзінің үздіксіз кәсіби дамуын ұзақ мерзімді жоспарлайды және қойылған мақсаттарға жету үшін оқытудың ең тиімді әдістерін таңдайды.
- ☐ ОН 2 – Этика және кәсіпқойлық. Стоматологиялық көмек көрсету процесінде пациенттермен, олардың отбасыларымен және әріптестерімен өзара іс-қимыл жасау кезінде кәсіби этикалық қағидаттар мен нормаларды ұстанатынын көрсетеді.
- ☐ ОН 3 – Байланыс және командада жұмыс істеу. Технологиялардың кең спектрін пайдалана отырып, әр түрлі жағдайларда әртүрлі адамдармен тиімді өзара іс-қимыл жасай алады.
- ☐ ОН 4 – Салауатты өмір салты: халықтың денсаулығын нығайтуға бағытталған профилактикалық жұмысты реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттарды біледі және пайдаланады
- ☐ ОН 5 – Клиникалық құзыреттілік. Дәлелді стоматологиялық практика принциптеріне негізделген орталықтанған стоматологиялық процесс-пациент білімін көрсетеді және жүзеге асырады.

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі		044-77/ (2023-2024)
Силлабус		20 беттің 6 беті

3.6. Реквизитке дейінгі: биологиялық химия, микробиология, физиология анатомия негіздерімен, латын тілі

3.7. Реквизиттен кейінгі: фармакотерапия, дәрілік заттарды тиімді қолдану

3.8. Пәннің қысқаша мазмұны.

Фармакологияның анықтамасы, оның басқа медициналық және биологиялық ғылымдардың арасындағы орны. Фармакология дамуының негізгі этаптары. Қазақстанда дамуы. Негізгі ғылыми мектептері. Жаңа дәрілік құралдардың жасалуы принциптері. Жалпы рецептура. Дәрілік құралдардың фармакодинамикасы және фармакокинетикасының жеке ерекшеліктері. Дәрілік құралдардың жіктелуі, фармакологиялық қасиеттері, механизмінің әсері, қолдану көрсеткіштер, қарсы көрсеткіштері, жанама және жағымсыз әсерлер. Дәрілік құралдармен улану және олардың жою шаралары. Жоғары фармацевтикалық білім беру жүйесінде фармакология, фундаменталды ғылымдардың бірі болып табылады және медициналық тәжірибеде дәрілерді тиімді пайдалану үшін теориялық базаны құрайды. Қалыпты және паталогиялық физиология, биохимия курстарының базасына негізделі отырып, фармакология медико-биологиялық және клиникалық пәндердің байланыстырушы тізбегі ролін атқарады. Теориялық және клиникалық пәндердің арасындағы байланыс қызметін атқару көптеген ғылыми бағыттардың дамуын қамтамасыз етеді. Фармакология облысындағы жаңа бағыттар жаңа препараттарды алу мен оларды медициналық тәжірибеге енгізумен байланысты қолданбалы аспектілерді, сонымен қатар фундаменталды мәселелерді де қамтиды.

3.9. Тақырыптық жоспар:

3.9.1. Аудиториялық сабақ тақырыптары және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны	Сағат саны
Кредит 1			
1	Кіріспе. Жалпы рецептура. Дәрілік түрлер.	Дәрілік түрлер: қатты, жұмсақ және сұйық. Мемлекеттік фармакопея. Рецепт. Рецепттің жазылу және босатылу ережелері.	3
2	Жалпы фармакология. Дәрі- дәрмектердің фармакокинетикасы. Дәрі- дәрмектердің фармакодинамикасы.	Ағзаға дәрілерді енгізу жолдары. Дәрілік заттардың сіңірілу механизмдері. Таралуы. Биотрансформациясы. Шығарылу жолдары. Фармакологиялық әсер. Әсер ету механизмі.	3
3	Антисептикалық және дезинфекциялық заттар.	Құрамында галогені бар антисептиктер. Тотықтырғыштар. Ауыр металл тұздары. Альдегидтер мен спирттер. Фенол және оның туындылары.	3
4	Антибиотиктер.	Антибиотиктер. Бета-лактамы антибиотиктер. Макролидтер. Тетрациклиндер. Левомецетин тобы. Аминогликозидтер. Полимиксиндер. Өртүрлі топтағы антибиотиктер.	4
5	Микробтарға, вирустарға және паразиттерге қарсы дәрілер. Синтетикалық антибактериальды дәрілік заттар.	Сульфаниламидті препараттар. Туберкулезге қарсы дәрілер. Мерезге қарсы дәрілер. Саңырауқұлаққа қарсы дәрілер. Вирусқа қарсы дәрілер. Қарапайымдыларға қарсы дәрілер.	4

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі		044-77/ (2023-2024)
Силлабус		20 беттің 7 беті

6	Шеткерлік жүйке жүйесіне әсер ететін дәрілер. Афферентті иннервацияға әсер ететін дәрілер. Эфферентті иннервацияға әсер ететін дәрілер. Дофаминергиялық дәрілер.	Афферентті иннервацияға әсер ететін дәрілер. Эфферентті иннервацияға әсер ететін дәрілер. Адренергиялық синапстарға әсер ететін дәрілер. Дофаминергиялық дәрілер.	4
7	Орталық жүйке жүйесіне әсер ететін дәрілер.	Наркозға арналған дәрілер. Этил спирті. Ұйықтатын дәрілер. Эпилепсияға қарсы дәрілер. Паркинсонизмге қарсы дәрілер.	4
Кредит 2			
8	Туберкулезге, вирусқа, саңырауқұлақтарға, мерезге қарсы заттар.	Туберкулезге, вирусқа, саңырауқұлақтарға, мерезге қарсы заттар.	4
9	Анальгетиктер. Психотропты дәрілер. Аналептиктер.	Анальгетиктер. Психотропты дәрілер. Аналептиктер.	4
10	Тыныс алу жүйесіне әсер ететін дәрілер.	Тыныс алу стимуляторлары. Жөтелді басатын дәрілер. Қақырық түсіретін дәрілер. Бронхолитиктер. Өкпе ісінуінде қолданылатын дәрілер.	4
11	Жүрек қан-тамыр жүйесіне әсер ететін дәрілер.	Жүрек гликозидтері. Антиаритмиялық дәрілер. Жүректің ишемиялық ауруында қолданылатын дәрілер. Миокард инфарктында қолданылатын дәрілер. Гипотензивті дәрілер. Атеросклерозға қарсы дәрілер.	4
12	Ас қорыту жүйесіне әсер ететін дәрілер.	Тәбетке әсер ететін дәрілер. Құстыратын және құсыққа қарсы дәрілер. Асқазанның секреторлы қызметі бұзылуында қолданылатын дәрілер.	4
13	Антацидті дәрілер. Өт айдайтын дәрілер. Іш жүргізетін дәрілер.	Антацидті дәрілер. Асқазан тұз қышқылының секрециясын тежейтін дәрілер. Гастропротекторлар. Репаранттар. Ұйқы безі секрециясының бұзылуында қолданылатын дәрілер. Өт айдайтын дәрілер. Іш жүргізетін дәрілер.	3
14	Қабыну және аллергия процестеріне әсер ететін дәрілер.	Қабыну және аллергия процестеріне әсер ететін дәрілер. Иммундық жүйеге әсер ететін дәрілер.	4
Барлығы:			52

3.9.2. Симуляциялық сабақтың тақырыптың жоспары.

№	Тақырыбы	Мазмұны	Сағат саны
Кредит 1			
1	Жалпы рецептура. Рецепт. Қатты дәрілік түрлер. Жұмсақ дәрілік түрлер. Сұйық дәрілік түрлер. Егуге арналған дәрілік түрлер.	Жалпы рецептура. Рецепт. Қатты дәрілік түрлер. Жұмсақ дәрілік түрлер. Сұйық дәрілік түрлер. Егуге арналған дәрілік түрлер.	2
2	Жалпы фармакология. Дәрілік заттардың фармакокинетикасы. Дәрілік	Ағзаға дәрілерді енгізу жолдары. Дәрілік заттардың сіңірілу механизмдері. Таралуы. Биологиялық кедергілер.	2

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі Силлабус		044-77/ (2023-2024) 20 беттің 8 беті

	заттардың фармакодинамикасы.	Биотрансформациясы. Шығарылу жолдары.	
3	Антисептикалық және дезинфекциялық заттар.	Құрамында галогені бар антисептиктер. Тотықтырғыштар. Ауыр металл тұздары. Альдегидтер мен спирттер. Фенол және оның туындылары.	2
4	Антибиотиктер.	Антибиотиктер. Бета-лактамы антибиотиктер. Макролидтер. Тетрациклиндер. Левомецитин тобы. Аминогликозидтер. Полимиксиндер. Әртүрлі топтағы антибиотиктер.	2
5	Сульфаниламидті препараттар. Синтетикалық антибактериальды дәрілік заттар. Аралық бақылау №1	Сульфаниламидті препараттар және ко-тримоксазол. Нитрофуран туындылары. Хинолондар. Нитроимидазолдар. Оксихинолиндер. Оксазолидинондар.	2
Кредит 2			
6	Шеткерлік жүйке жүйесіне әсер ететін дәрілер. Афферентті иннервацияға әсер ететін дәрілер. Эфферентті иннервацияға әсер ететін дәрілер.	Афферентті иннервацияға әсер ететін дәрілер. Холинергиялық иннервацияға әсер ететін дәрілер. Эфферентті иннервацияға әсер ететін дәрілер. Адренергиялық синапстарға әсер ететін дәрілер. Дофаминергиялық дәрілер	2
7	Орталық жүйке жүйесіне әсер ететін дәрілер.	Наркозға арналған дәрілер.Этил спирті. Ұйықтатын дәрілер.Эпилепсияға қарсы дәрілер.Паркинсонизмге қарсы дәрілер. Анальгетиктер.	2
8	Туберкулезге қарсы дәрілер. Мерезге қарсы дәрілер. Саңырауқұлақтарға қарсы дәрілер. Вирустарға қарсы дәрілер. Қарапайымдыларға қарсы дәрілер.	Туберкулезге қарсы дәрілер. Мерезге қарсы дәрілер. Саңырауқұлақтарға қарсы дәрілер. Вирустарға қарсы дәрілер. Қарапайымдыларға қарсы дәрілер.	2
9	Анальгетиктер. Психотропты дәрілер. Аналептиктер.	Анальгетиктер. Психотропты дәрілер. Аналептиктер.	2
10	Тыныс алу жүйесіне әсер ететін дәрілер. Аралық бақылау №2	Тыныс алу стимуляторлары. Жөтелді басатын дәрілер. Қақырық түсіретін дәрілер. Бронхолитиктер. Өкпе ісінуінде қолданылатын дәрілер.	2
	Барлығы:		20

3.10 Әдебиеттер

Негізгі әдебиеттер:

- Калиева, Ш.С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1: учебник / Ш.С. Калиева., Н. А. Минакова. - Алматы: Эверо, 2016.
- Калиева, Ш. С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 2: учебник / Ш.С. Калиева, Н.А. Симохина. - Алматы: Эверо, 2016.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі		044-77/ (2023-2024) 20 беттің 9 беті
Силлабус		

3. Орманов, Н.Ж. Фармакотерапия. 1-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. – Шымкент: ЮКГФА, 2012.
4. Орманов, Н.Ж. Фармакотерапия. II-кітап: оқулық / Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова. - Шымкент: ОҚМФА, 2012.

Қосымша әдебиеттер

1. Дәнекер ұлпалар ауруларының фармакотерапиясы: оқулық / З.А. Керимбаева [ж.б.]. - Алматы: Эверо, 2016.
2. Орманов, Н. Ж. Фармакотерапия в кардиологии [Текст]: учеб.-методическое пособие / Н. Ж. Орманов, М. К. Егизбаев, Л. Н. Орманова. - Шымкент: ЮКГФА, 2012.
3. Кардиологиялық фармакотерапия: оқулық / Н.Ж. Орманов [ж/б]; ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. - Шымкент: ОҚМФА, 2015.
4. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов, Г.Ж. Садырханова. 2013.
5. Тыныс алу жолдары ағзалары ауруларының фармакотерапиясы.: оқу құралы/ Н.Ж. Орманов. 2013.

Электронды ресурстар:

1. Асқорыту ағзалары ауруларының фармакотерапиясы. [Электронный ресурс]: Оқулық/ Керимбаева З.А., Орманов Н.Ж., Джакипбекова З.К., Орманов Т.Н. Шымкент, 2018ж.
2. Клиническая фармакология [Электронный ресурс]: учебник / под ред. В. Г. Кукеса, А. К. Стародубцева. - 3-е изд., перераб. и доп. - Электрон.текстовые дан. (41,8 Мб). - М.: Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2012. - 840 с. эл. опт.диск (CD-ROM): ил
3. Стикеева Р.К. Фармакология с основами фармакотерапии. 2014 <https://aknurpress.kz/login>
4. Abushakhmanova A. Essentials of pharmacotherapy of internal diseases». Training Manual. 2017. <https://aknurpress.kz/login>
5. Федюкович, Николай Иванович Фармакология [Текст]: учебник / Н.И. Федюкович, Э.Д. Рубан. - 10-е изд., доп. и перераб. - М.: Ростов-на-Дону: Феникс, 2013. - 700, [1] с. <http://elibr.kaznu.kz/>
6. Гаевый, Михаил Дмитриевич Фармакология с рецептурой [Текст]: учебник / М. Д. Гаевый, Л. М. Гаевая. - 11-е изд., стер. - М. : ООО "Издательство "Кно Рус", 2016. <http://elibr.kaznu.kz/>
7. Фармакотерапия сызба мен кестеде. Тыныс алу жүйесінің фармакотерапиясы: Оқулық. / З.А. Керимбаева, Н.Ж. Орманов, Л.Н. Орманова; ҚР денсаулық сақтау министрлігі, Оңтүстік Қазақстан мемлекеттік фармацевтика академиясы. - Шымкент: ОҚМФА, 2017. <http://rmebrk.kz/>
8. Орманов Н.Ж., Фармакотерапия (дәрілермен науқастарды емдеу) клиникалық фармакология. Том-1 - Алматы: Эверо, 2020. https://elibr.kz/ru/search/read_book/3134/
9. Орманов Н.Ж., Фармакотерапия (дәрілермен науқастарды емдеу) клиникалық фармакология. Том-2 - Алматы: Эверо, 2020. https://elibr.kz/ru/search/read_book/3135/
10. Калиева Ш.С., Минакова Н.А. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия. Том 1 – Учебник. – Эверо, 2020. https://elibr.kz/ru/search/read_book/835/
11. Калиева Ш.С., Симохина Н.А. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия /Том 2 – Учебник / Калиева Ш.С., Симохина Н.А. / Алматы: издательство: «Эверо», 2020. https://elibr.kz/ru/search/read_book/836/
12. Калиева Ш.С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия в ревматологии: учебник. Алматы: Эверо, 2020. https://elibr.kz/ru/search/read_book/6463/
13. Калиева Ш.С. Клиническая фармакология и рациональная фармакотерапия в гастроэнтерологии: учебник. Алматы: Эверо, 2020. https://elibr.kz/ru/search/read_book/6462/

3.11 Пәнді оқытудың түрлері мен әдістері:

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі Силлабус		044-77/ (2023-2024) 20 беттің 10 беті

3.11.1	Теория	Пікірлер, мәселелер.
3.11.2	Симуляция	Ситуациялық есептерді шешу, семинарлар, TBL, CBL, SBL,
3.11.3	Аралық бақылау	Тестілеу/коллоквиум

3.12 Білімді бағалау критерийлері мен ережелері:

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Сандық эквивалент	Балдар (%мазмұны)	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,00	95-100%	Өте жақсы
A-	3,67	90-94%	
B+	3,33	85-89%	
B	3,00	80-84%	Жақсы
B-	2,67	75-79%	
C+	2,33	70-74%	
C	2,00	65-69%	
C-	1,67	60-64%	Қанағаттанарлық
D+	1,33	55-59%	
D	1,00	50-54%	
F	0,00	0-49%	Қанағаттанарлықсыз
Бағалау критерийі	Өте жақсы «А»: Студент облыста толық жауап береді Жақсы «B+» - «C+»: Студент саладағы білімін көрсетеді Қанағаттанарлық «C» - «D»: студент саласында білімі бар Қанағаттанарлықсыз «F»: студенттің осы салада кейбір түсініктері бар		

Пәннің қорытынды бағасы келесі форматтағы ресми тізімге енгізілген бақылау түріне байланысты автоматты түрде есептеледі:

Қорытынды баға = (AB (аудитория, семинарлар) AB симуляциясы AB (уақытша бақылау) SSI) = 60% AP (қолжетімділік рейтингі) x 60%

- Емтихан (жеке): қорытынды тест

Оларды жүзеге асыру бойынша нұсқаулық:

- Сабақта (дәрістер, семинарлар) ұсынылған таратылған материалдарды оқу және қайталау

Бағалау критерийлері:

- Қорытынды тест: курс бойынша білімі мен түсінігін тексеруге арналған.

- Тест 50-ден 100-ге дейін сұрақтан тұрады, әрбір дұрыс жауап 1 ұпаймен бағаланады.

Мерзімдері

- Тапсырманы орындаудың болжамды мерзімі: курс аяқталғаннан кейін екі апта. Кешіктірілген жағдайда төмендету коэффициенті қолданылады: мысалы, 0,75 - 0,9.

O'NTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі		044-77/
Силлабус		20 беттің 11 беті

3.12.1 Пәннің оқу нәтижелерін бағалау критерийлері

№ ОН	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы
ОН 1	Оқыту. Ақпаратты басқару, сыни ойлау және шешім қабылдау дағдыларын қолдана отырып, жеке және топта мақсатты бағытталған белсенді оқуға қабілеттілігі.	Өзін-өзі дамыту: қойылған мақсаттарға жету үшін оқытудың ең тиімді әдістерін таңдай алмайды. Сыни ойлау және шешім қабылдау: қиын жағдайларда мәселелерді және әлеуетті шешу жолдарын анықтай алмайды, фактілерді, пайымдауларды қисынды талдай алмайды, қорытындылай алмайды және негізделген шешімдер қабылдай алмайды.	Өзін-өзі дамыту: өзінің үздіксіз кәсіби дамуын ұзақ мерзімді жоспарлайды және қойылған мақсаттарға жету үшін оқытудың ең тиімді әдістерін таңдайды.	Өзін-өзі дамыту: өзінің үздіксіз кәсіби дамуын ұзақ мерзімді жоспарлайды және қойылған мақсаттарға жету үшін оқытудың ең тиімді әдістерін таңдайды. Сыни ойлау және шешім қабылдау: қиын жағдайларда мәселелерді және әлеуетті шешу жолдарын анықтайды.	Өзін-өзі дамыту: өзінің үздіксіз кәсіби дамуын ұзақ мерзімді жоспарлайды және қойылған мақсаттарға жету үшін оқытудың ең тиімді әдістерін таңдайды. Сыни ойлау және шешім қабылдау: қиын жағдайларда мәселелерді және әлеуетті шешу жолдарын анықтайды, фактілерді, пайымдауларды қисынды талдайды, қорытындылайды және негізделген шешімдер қабылдайды

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі		044-77/
Силлабус		20 беттің 12 беті

ОН 2	Этика және кәсіпқойлық. Стоматологиялық көмек көрсету процесінде пациенттермен, олардың отбасыларымен және әріптестерімен өзара іс-қимыл жасау кезінде кәсіби этикалық қағидаттар мен нормаларды ұстанатынын көрсетеді. Сондай-ақ оң жұмыс жағдайын қолдайды	Қоғамдастықтағы қоғамдық рөл: қоғамдық өмірге белсенді қатыспайды, қоғамда дантистердің рөлін нығайтуға ықпал етпейді, әртүрлі мәдени және жас топтары адамдармен өзара іс-қимыл кезінде төзімділік танытпайды, субординация мен кәсіби ынтымақтастық сақтамайды. Этикалық қағидаттар: кәсіби этикалық қағидаттарға бейілділігін көрсетпейді, құпиялылықты сақтамайды, пациенттердің/ клиенттердің, отбасылар мен топтардың құқықтары мен мүдделерін қорғау мақсатында белгілі бір жағдайларда этикалық мәселелер туындаған кезде сыни бағаламайды және шешімдер	Қоғамдастықтағы қоғамдық рөл: қоғамдық өмірге белсенді қатысады, қоғамда дантистердің рөлін нығайтуға ықпал етеді, әртүрлі мәдени және жас топтары адамдармен өзара іс-қимыл кезінде төзімділік танытады, субординация мен кәсіби ынтымақтастық сақтайды.	Қоғамдастықтағы қоғамдық рөл: қоғамдық өмірге белсенді қатысады, қоғамда дантистердің рөлін нығайтуға ықпал етеді, әртүрлі мәдени және жас топтары адамдармен өзара іс-қимыл кезінде төзімділік танытады, субординация мен кәсіби ынтымақтастық сақтайды. Этикалық қағидаттар: кәсіби этикалық қағидаттарға бейілділігін көрсетеді, құпиялылықты сақтайды, пациенттердің/ клиенттердің, отбасылар мен топтардың құқықтары мен мүдделерін қорғау мақсатында белгілі бір жағдайларда этикалық мәселелер туындаған кезде сыни бағалайды және шешімдер	Қоғамдастықтағы қоғамдық рөл: қоғамдық өмірге белсенді қатысады, қоғамда дантистердің рөлін нығайтуға ықпал етеді, әртүрлі мәдени және жас топтары адамдармен өзара іс-қимыл кезінде төзімділік танытады, субординация мен кәсіби ынтымақтастық сақтайды. Этикалық қағидаттар: кәсіби этикалық қағидаттарға бейілділігін көрсетеді, құпиялылықты сақтайды, пациенттердің/ клиенттердің, отбасылар мен топтардың құқықтары мен мүдделерін қорғау мақсатында белгілі бір жағдайларда этикалық мәселелер туындаған кезде сыни бағалайды және шешімдер қабылдайды. Эстетика:
------	---	---	--	---	---

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SKMA -1979- MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі		044-77/ 20 беттің 13 беті
Силлабус		

		қабылдамайды. Эстетика: жұмыс ортасының эстетикасын бағаламайды және қолдамайды, пациент үшін эстетикалық жайлылықты жасау және дүниетанымды байытуға үздіксіз ұмтылмайды.		қабылдайды.	жұмыс ортасының эстетикасын бағалайды және қолдайды, пациент үшін эстетикалық жайлылықты жасау және дүниетанымды байытуға үздіксіз ұмтылады.
ОН 3	Байланыс және командада жұмыс істеу. Технологиялардың кең спектрін пайдалана отырып, әр түрлі жағдайларда әртүрлі адамдармен тиімді өзара іс-қимыл жасай алады.	Коммуникативтік дағдылар: мәдениет, сенім, салт-дәстүр, өмір салты және түрлі тілдердегі дүниетаным бойынша ерекшеленетін адамдармен тиімді қарым-қатынасты көрсетпейді. Командада жұмыс істеу: әр түрлі кәсіби командаларда жұмыс істеуді білмейді, бірлескен жұмыстың нәтижелілігі мақсатында өзін-өзі басқарудың жеке дағдыларын көрсетпейді.	Коммуникативтік дағдылар: мәдениет, сенім, салт-дәстүр, өмір салты және түрлі тілдердегі дүниетаным бойынша ерекшеленетін адамдармен тиімді қарым-қатынасты көрсетеді.	Коммуникативтік дағдылар: мәдениет, сенім, салт-дәстүр, өмір салты және түрлі тілдердегі дүниетаным бойынша ерекшеленетін адамдармен тиімді қарым-қатынасты көрсетеді. Командада жұмыс істеу: әр түрлі кәсіби командаларда жұмыс істеуді көрсетеді, бірлескен жұмыстың нәтижелілігі мақсатында өзін-өзі	Коммуникативтік дағдылар: мәдениет, сенім, салт-дәстүр, өмір салты және түрлі тілдердегі дүниетаным бойынша ерекшеленетін адамдармен тиімді қарым-қатынасты көрсетеді. Командада жұмыс істеу: әр түрлі кәсіби командаларда жұмыс істеуді көрсетеді, бірлескен жұмыстың нәтижелілігі мақсатында өзін-өзі басқарудың жеке дағдыларын көрсетеді.

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі		044-77/
Силлабус		20 беттің 14 беті

		Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар: кәсіби мақсаттарда тиімді ақпарат алмасу үшін түрлі ақпараттық коммуникациялық технологияларды пайдалана алмайды.		басқарудың жеке дағдыларын көрсетеді.	Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар: кәсіби мақсаттарда тиімді ақпарат алмасу үшін түрлі ақпараттық коммуникациялық технологияларды пайдаланады.
ОН 4	Денсаулықты нығайту. Пациенттерді/ клиенттерді, отбасыларды және халық топтарын тиімді бақылау және кеңес беру арқылы салауатты өмір салтын қалыптастыру және денсаулықты нығайту.	Салауатты өмір салты: халықтың денсаулығын нығайтуға бағытталған профилактикалық жұмысты реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттарды біледі және пайдаланбайды, салауатты өмір салтының ұлттық және халықаралық стратегиялық бағдарламаларының әдістері мен технологияларын меңгермеген. Консультация беру: пациенттер мен оның отбасы мүшелерін денсаулықты сақтау, күтім жасау және аурулардың алдын алу	Салауатты өмір салты: халықтың денсаулығын нығайтуға бағытталған профилактикалық жұмысты реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттарды біледі және пайдаланады, салауатты өмір салтының ұлттық және халықаралық стратегиялық бағдарламаларының әдістері мен технологияларын меңгерген.	Салауатты өмір салты: халықтың денсаулығын нығайтуға бағытталған профилактикалық жұмысты реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттарды біледі және пайдаланады, салауатты өмір салтының ұлттық және халықаралық стратегиялық бағдарламаларының әдістері мен технологияларын меңгерген. Консультация беру: пациенттер мен оның отбасы мүшелерін денсаулықты сақтау, күтім жасау және	Салауатты өмір салты: халықтың денсаулығын нығайтуға бағытталған профилактикалық жұмысты реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттарды біледі және пайдаланады, салауатты өмір салтының ұлттық және халықаралық стратегиялық бағдарламаларының әдістері мен технологияларын меңгерген. Консультация беру: пациенттер мен оның отбасы мүшелерін денсаулықты сақтау, күтім жасау және аурулардың алдын алу мәселелері бойынша

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі		044-77/
Силлабус		20 беттің 15 беті

		мәселелері бойынша оқытпайды, қауіп және қорғану факторларын анықтамайды. Әр түрлі әдістерді пайдалана отырып, жеке және отбасылық деңгейде алдын алу іс-әрекеттерін жоспарламайды және орындамайды. Созылмалы ж ә н е әлеуметтік-маңызды аурулары бар пациенттерді диспансерлік бақылауды жүзеге асыра алмайды.		аурулардың алдын алу мәселелері бойынша оқытады, қауіп және қорғану факторларын анықтайды.	оқытады, қауіп және қорғану факторларын анықтайды. Әр түрлі әдістерді пайдалана отырып, жеке және отбасылық деңгейде алдын алу іс-әрекеттерін жоспарлайды және орындайды. Созылмалы ж ә н е әлеуметтік-маңызды аурулары бар пациенттерді диспансерлік бақылауды жүзеге асырады.
ОН 5	Клиникалық құзыреттілік . Дәлелді стоматологиялық практика принциптеріне негізделген орталықтанған стоматологиялық процесс-пациент білімін көрсетеді және жүзеге асырады	Пациент – орталықтанған стоматологиялық күтім: пациенттердің қажеттілігін анықтамайды, пациент-орталықтанған жоспарды жасамайды, күтім нәтижелерін құжаттамайды және бағаламайды. Пациенттің және отбасының қатысуымен	Пациент – орталықтанған стоматологиялық күтім: пациенттердің қажеттілігін анықтайды, пациент-орталықтанған жоспарды жасайды және енгізеді, күтім нәтижелерін құжаттайды және бағалайды.	Пациент – орталықтанған стоматологиялық күтім: пациенттердің қажеттілігін анықтайды, пациент-орталықтанған жоспарды жасайды және енгізеді, күтім нәтижелерін құжаттайды және бағалайды. Пациенттің және отбасының	Пациент – орталықтанған стоматологиялық күтім: пациенттердің қажеттілігін анықтайды, пациент-орталықтанған жоспарды жасайды және енгізеді, күтім нәтижелерін құжаттайды және бағалайды. Пациенттің және отбасының қатысуымен стоматологиялық

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі		044-77/
Силлабус		20 беттің 16 беті

		стоматологиялық шешімдерді қабылдамайды. Оңалту және сауықтыру тәсілін қолдана отырып, пациенттердің функционалдық қабілеттерін бағаламайды және жақсартуға ықпал етпейді. Стоматологиялық күтім көрсетпейді және дәлелді білім негізінде шешім қабылдамайды.		қатысуымен стоматологиялық шешімдерді қабылдайды.	шешімдерді қабылдайды. Оңалту және сауықтыру тәсілін қолдана отырып, пациенттердің функционалдық қабілеттерін бағалайды және жақсартуға ықпал етеді. Стоматологиялық күтім көрсетеді және дәлелді білім негізінде шешім қабылдайды. Клиникалық шешім қабылдау үшін орынды медициналық ақпаратты пайдаланады.
--	--	---	--	--	---

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі Силлабус		044-77/ 20 беттің 17 беті

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі Силлабус		044-77/ 20 беттің 18 беті

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Фармацевтикалық пәндер кафедрасы «ОҚМА» АҚ жанындағы медицина колледжі		044-77/
Силлабус		20 беттің 19 беті